

Expositio fidei

super candelabrum: ut luceat omnibus qui in domo sunt. Vidisti tu: uideamus & nos: tenebrae sunt: non offendimus in paganis: non erremus in haereticis: luceat nobis lucerna: doceat nos uerbū in carne. Videamus quid dicit euangelista: uideamus si admissū est consilium Petri. Adhuc inquit eo loquente: ecce nubes lucida obūbra bat eos: ecce vox de nube dicens: oēs audiamus: nemo aures claudat: audiant pagani irrōores: audiant iudæi p̄secutores: audiant manichæi fantasma seminantes: audiant haeretici errore litigatores & audiant & maxime audiāt: audiant & catholici fideles dei electores: isti audiant ut instruant: illi ut corrigan: aut isti audiāt ut se ducantur: illi ut puniantur. Quid dixit vox de nube? Hic est filius meus dilectus: in quo mihi bene complacui. Vbi estis qui aduersamini in filio dei? Pater dixit: Hic est filius meus dilectus: & tu dicas non habet filium deus. Tu paganæ quid foris stas: & murmuras: intra huc in scholam dei: aperi aures cordis tui: audi uocem domini & simile filium dei: quid agitis iudæi qui occidistis filium dei: quo fugietis: ubi uos abscondetis? Qui montes: quæ petræ super uos casuræ sunt: & si in cauernis petrag: uos absconderitis: inde extra hanc uos dicit dominus. Sed & uos uenite & intrate: consiliū meū audite desperare nolite quoniā sunt reliquia hoi pacifico. Sauistis: occidistis: sanguinē Christi sudistis: in periculo estis: Filio dei increduli fuistis. Quid facere nunc debetis: nisi credentes ut baptizemini: bibatisq; sanguinem quem sudistis: non est quod horreatis: fusus est sanguis medici: & factus est medicamentum frenetici: quid dubitatis? Gustate & uide: quoniam suavis est dominus. Quid tu Manichæi q̄diu fantasma somniaris? Euigila & uide: nubila tonant: & quid tonant? Hic est filius meus dilectus. Vide in terra hoīem ueg: audi de cælo deum ueg: utrūq; ueg esse cognosce: id est deum & hoīem filium dei: & hoīis unum eundemq; esse hominem: & deum cognosce & placabis deum. Cauē ne offendas in lapidem: & mortis patiaris ruinam: quia quod somniaris uanitas est: quod deus tonat uirtus est: Audi tu Sabelliane: audi de cælo patrem: uide in terra filium: & noli dicere idem pater qui filius est. Audi Sabelliane & in patre & filio noli errare: sed sequere unitatem. Domine audiamus quid dicas de filio. Hic est inquit filius (Vide in terra hoīis filium: audi de cælo dei esse filium) meus dilectus: in quo mihi bene complacui: & quid ille ipsum audite. Deo gratias intonuit præceptum deo: & temotum est consiliū Petri: Gratias tibi deus uirtus: gratias tibi deus pater: qui & filium tuum ostendisti: & mihi ducem dedisti. Recedat Sabellianus: recedat Arrianus: recedant cæteri peccati: recedat omnis iniq̄itas atq; doctrina: doceat deus & non Arrius: doceat filius & non aduersarius. Dic dominus meus Iesus doce: ut discam quod doceā. Sabellius dicit. Ipse pater est filius. Arrianus dicit: Alius est pater: alius est filius: pater maior: filius minor: aduersatur: clamat: litigat: pugnat: tubas congregat: contra Christum dicat. Ille sanguinem fudit ut redimat: iste pecuniam spargit ut perimat: speluncam fabricat: illic catholicum prefocat: christianum uocat paganum: baptizato ingerit baptismum contra id quod scriptum est. Qui semel lotus est non indiget denuo lauari. Clamat homo christianus sum: quid me dicas esse quod non sum: clamat fidelis sum: & ille dicit: accipe a me pecuniam. clamat redemptus sum: & ille dicit: accipe a me aūg: aut quid das: aut quid auſers: Das pecuniam: auſers gratiam: das præciū: ut auſeras quo emptus ſū. Quid emis ab empto: premium meum non aūg: sed sanguis est christi: non me seducis: non me decipis: quantūq; mihi conferas non mihi tolles premium meum: pecunia tua tecū sit in interitū: nam premium meū non habet preciū. Clamat homo fidelis sum: exuſtas. Quid rogo christiano reseruas? In quo p̄cē & filiū & spiritū sanctū exuſtas? An forte nouā fidē: nouum baptisma: nouū deum de trāsmarinis partibus adduxisti? Dic metus Paule: doce diuini iuris perite sponſi amice homo iste modo uenit: me non subuertet: fidei unitatē scindit: trinitatē diuidit: non sibi consentientē rebaptizare contendit. Quid facio in Iesu Christo: per en angelum tu me genuisti: baptizatus ſū. An forte aliud baptisma & alia fides? Absit inquit: una est fides unum baptisma: unus est deus pater omnium. Jam credidi: iam baptizatus ſū: iā p̄cē habeo dominū: quare homicidam patior Arrianum. Subueni domine deus Iesu: accinge gladium super femur tuum potentissime: et egredere et occide eos omnipotentissime. In se ait uiuant: in te desinant persequi me. Sabelliani te subtrahunt: Arriani minuunt: tu quid dicas de te: pater dixit ut te audiamus. Cum te audimus ipsum audimus: uno ictu utroq; percute aduersarios pereant inquit uaniloqui et mentis seductores Arrius et Sabellius: non dixit ego et pater unum sum: sed ego et pater unum sumus. Ergo si pater & filius unum sunt: imo quia indubitanter unum sunt: non duo sed unus deus: non in unicum aliquid p̄pheta scripsit: sed uerum dixit domino dicente. Ante me non est formator deus: & preter me non erit. Docuit uirtutem & gladio bis acuto omnem peremit errorē. Si adhuc reluctantur haeretici: audiant catholici diffinitiuam sententiā: quā sequantur. Audite patrem quid dixerit filio. Audite filium quid de patre dixerit uel de se. Siquis uobis euāgelizauerit preter id quod accepisti: anathema sit. Diximus de p̄cē & filio quod potuimus: & quantū potuimus si tamen aliud digne potuimus: de spiritu sancto tacuimus: sed non eū separauimus. Quicquid enim de patre & filio diximus: & de spiritu sancto diximus: est enim cū illis & in illis æqualis: unus: non minor aut tertius deus. Quid aliud dicā fatigatus? Qui spiritum sanctū a patre & filio æternitate substancialiter uel communione separat: eūq; negat spiritum esse patris & filii: plenus est spiritu immūdo: uaccuus spiritu sancto. Ideo enim deus dicitur charitas: quia non partibus diuidit unitatē sed ineffabiliter coagulat trinitatē. Ipsa est enim trinitas unus deus: turris fortitudinis a facie inimici: credentes in se custodit ipse in saecula seculorum.

Expositio fidei Niceni concilii: In qua docet filium coequalē coætermē & consubstantialē patri: & Arriū confudit: docet quoq; spiritum sanctum deum esse: & a patre filioq; procedere. Epistola tertia.
Redimus in unū deū p̄cē oipotentē: oīum uisibiliū & iuvisibiliū creatorē: et in mundū dominū nřm Iesum christū filiū eius natū de substātia dei p̄cis: qđ grāce ουοοστιον. id est consubstantiale deū de

deo: lumen de lumine: deum uerbo: deo uero: natum non factum sicut haeretici dicunt: pro quem omnia uiuibilia
& inuisibilia facta sunt: tamen in celis & in terra: Qui propter nos homines & propter nostram salutem incarnatus: homo factus
passus resurrexit tertia die. Adscendit ad caelos: uictor inde iudicare uiuos & mortuos. & in spiritum sanctum: qui de
prole processit proprie. & deus est uerus sicut filius. Hos autem qui dicuntur: erat tempus quando non erat filius natus: & prius
quam nasceretur non erat: aut quod ex nihilo factus sit: mirabile aut conuertibile filium dei dicunt esse. Hos anathema
Fides inuisibilium *magis*
Romanae *ad*
Somprenens filius de patre
Natura tempore in filio dei: oia aqua
ha pater
tizat catholica & apostolica ecclesia: quae fides inuisibilium rerum est non uisibilium. Vnde Arriani Saluatorum uidetes
in carne: putauerunt eius diuinitatem talem esse: qualiter & carnem passibilem: mutabilem: conuertibilem: & comprehensibilem:
& quasi formidantem: & quasi nescientem oiam: & proficienter extate & sapientiam: & nihil facientem exceptum: & subiectum: & orationem
ad proximum: & gratias agentem: & edentem: & pacientem: & lachrymantem: & gementem: & qescentem & postremo quae
sunt creature propria: haec creatae carni Saluatoris ascribenda sunt utique: non diuinitati quia deus in scriptura &
homo dicitur. Quia ergo propter nos & homo dicitur: non debemus quae sunt carnis deo ascriberi: & quae sunt
dei carnis existimare propria. Siquid igitur minus aut inaequale: aut impotens dicitur in scriptura: aut subiectum
aut humile: carnis eius est assumpta. Quia uere natus est de carne: & quia cum hominibus. xxx. & plus annos
conuersatus est: & uere habebat pati. & ideo uerus homo propter carnem accipitur: & uerus deus incarnatus est in car-
ne: passus natura passibili non deitatis. Hac nomen, quae pati debuerat caro hominis transgressoris: pro hominibus pati
dignatus est deus per carnem passibilem. & ut diuinitatis eius inerrandam potentiam in re uisibili predictam
sentiamus: & bonitatis eius diuitias id est per passionem peccatorum remissam credentes: in eum consequamur. Quia
le est igitur malum hoc: ut audeat quis gratiam domini nostri Iesu Christi quam pro nobis fecit se humilians ut
nos exalteatur: humanis sensibus & uoce haeretica non solum non intelligere: insuper etiam periculis blasphemis
ad irritum eam adducere: atque ultro ei aduersari dicente scriptura. Scitote enim gratiam domini nostri Iesu
Christi quoniam diues cum esset: propter nos pauper factus est: ut nos eius paupertate diuities existamus. Ab
sit igitur in filio dei aliquid plus minus aut in loco: aut in tempore: aut in potentia: aut in scientia: aut in aequalitate:
aut in subiectione cum dicitur: haec ut diuinitati eius non carni ascribantur. Si enim plus minus aut aliquid inueni-
tur: excepto hoc quod pater genuit filium: & excepto hoc quod filius non ex semet ipso natus est: sed de patre natus est
proprius: non in tempore sed semper non aliud: sed de sua substantia forte secundum uerbum coram aut inuidens aut ipsorum
patrem: insuper aut temporalis agnoscitur. Et cum aperte hoc ueret scriptura & execretur: quod tempore deum quem
admodum gentiles uenerantur: ipsi etiam similiter adorant: Nam si tempore est: nec uerus potest esse: et si non uerus: ne-
quod potens oiam. Et quid iam huic deo credendum est: qui erat aliquando quando non erat: et ex nihilo natus est: dicente
scriptura. Si audieris me israel: non erit in te deus recens. Si ergo recens: non debet uerus credi. Si autem sepieternus: quod
per hunc sepieternus deus erat: qui loquebatur in oibus sanctis: et legem dedit Moysi in monte Syna: et oia potens: et oia
sciens: et Adam in paradyso uisus est et in predestinatione carnali futura enuncians ei: et cum Iacob luctatus est: et quem
admodum humana fragilitas capte poterat cōdedescendens infirmitatibus oium diuersorum genera approbat: aliis
in gloria timoris oium causa: aliis in humilitate eminentis eius bonitatis agnoscendae. Si ergo sepieternus filius de
patre est: genitus quod per et oia sciens: et oia potens: et oia saluans: oia continens: oia iudicans: creans cum pro semper et cum
spiritu sancto. Accipe igitur quod creatura uerus deus non potest esse: neque creatura saluare dicente scriptura. Et
coluerunt et seruerunt creaturam potius quod creator: qui est benedictus deus in secula. Vides igitur quod paganitas est
hoc potius quod christianitatis. Et quod non in tempore est natus: sed semper natus erat de patre dicit apostolus. Inuisibilitas
enim eius a mundi creatura per ea quae facta sunt: intellectu et conspiciuntur tam sepieterna eius uirtus et diuinitas
Vides igitur quod christus filius dei est: non temporalis sed semper sepieternus. Quod de substantia diuina patris natus est
semper: ipse ait Saluator in euangelio: quod nascitur de carne caro est: et quod nascitur de spiritu spiritus est: quo
nam deus spiritus est. Et quod uerus deus spiritus est: et quod uerus deus filius dei dicit scriptura. Erat lumen uerbum: quod
illuminat omnem hominem uenientem in hunc mundum. Et iterum ipse euangelista beatus Ioannes. Hic est Jesus
christus uerus. Et quod semper erat: ait ipse. In principio erat uerbum: et uerbum erat apud deum: et deus erat uerbum.
Et quod omnipotens est filius omnium creator: ait ipse euangelista beatus. Omnia per ipsum facta sunt. Si ergo omnia
per ipsum facta sunt uisibilia et inuisibilia: quod dicit ante passionem saluator: quod de die et hora nemo nouit: ne
quod angelorum celorum: neque filius hominis nisi pater. Attendens igitur uides: quod propter utilitatem hominum dixit se
nescientem prefinitionem: ne negligenter efficiantur homines. Nam et humilitatis sua causa hoc dixit propter
carnem passionis: quia quasi homo hominibus uidebatur: et utilitate omnium tacuit: res quidem gerendas
eis in seculo annuncians atque insinuans: diem autem et horam non eis aperiens. Quod ergo pro utilitate nostra
tacuit: et se humiliauit: non debemus ei ultro esse ingratius: et non solum non intelligentes: insuper etiam iudaico
amore hominem estimantes: eius de aetate & ignorantia & impotentiem participem iudicantes: quam iudex. Quod non
diuinitas naturaliter patiebatur sed caro: ipse ostendit iudicis dicens. Soluite templum hoc: & in tribus diebus su-
scitabo illud. Et cui hoc dubium est: quod deus hoc dicebat: id est filius dei aeternus: uerbum ueniens prius: & sapientia
dei aeterna & sepieterna: & imago dei inuisibilis: & ab inuisibili natus non factus. Facta est autem caro & plasma/
ta: in qua deus erat: quam & indutus erat propter inuisibilitatem & impossibilitatem visionis nostrae. neque ita
erat solum: sed extrinsecus & intrinsecus: & in celis & in terra: et omnia continens: et implens omnia. Nihil
ergo imperfectum in filio dei: nihil inaequale: nihil impotens: nihil temporale: nihil incognitum: omnia uera:
omnia impassibilia: omnia ingentia: omnia aequalia patri: dicente Saluatorem. Nemo nouit filium nisi pater: et
nemo nouit patrem nisi filius: & cui uult filius reuelare. Vides aequalitatem filii ad patrem? Cum ergo patrem
nouit filius inenarrandum et incomprehensum: diem nescit et horam quam ipse fecit: Absita sensibus nostris
hoc. Iterum

Expositio p[ro]p[ter]a

hoc. Iteram ipse saluator dicit. Da illis pater: ut honorificant filium sicut honorificant patrem. Ac qualis ergo d[omi]n[u]s est filius dicente apostolo: qui cum in forma dei esset: non rapinam arbitratus est cum esset aequalis deo: sed semetipsum exinanuit formam serui accipiens. Humiliavit se usq[ue] ad mortem: mortu[m] autem crucis. Vides q[ua]d utru[m]q[ue] scriptura non abnegat in filio? Et q[ua]d dei est uirtus omnipotentis: omnia scientia: & omnia complentia: oia dantis: omnia habentia: iudicantis: creantia: saluantia: et q[ua]d creatura natura est id est carnis eius: et patientis et plorantis: et quasi non potentis: omnia quasi subiecti: et cetera huic similia. Non ergo debet esse confusio rerum: q[ua]d uis coniuncti mortal[is] immortalis. Immortalitas dei rei mortali est coniuncta propter nostram salutem: et creditur. Et post passionem corporis: in quo apparuit etiam in eo permanens in perpetuum: ut et illi qui crucifixi sunt: et uiuentes resplendent: & iudicium uisibile terminetur: & mysterii scientia reueletur: & potentia eius maiestas & bonitas cunctis hoibus cognoscatur. Quid q[ua]d sp[iritu]m sanctum uerum inuenimus in scriptura: & de patre propriamente esse: & cum patre & filio semp[er] Sed & regnare & creare: & ubiq[ue] esse & saluare & uiuificare & peccata dimittere. Et oia completa & sanctificare: & iudicare & docere: & omnia scire & inhabitare. Et quoadmodum filius dei: ita & sp[iritu]s sanctus persona tertia: sicut filii & patris. Tres enim personae sunt quibus credimus uerae: & quales: diuinae: unius substantiae: id est de patre filius: & spiritus sanctus proprius et uere de patre qui prodit. Primum igitur accipe: q[ua]d de patre est proprius et spiritus sanctus dicente scriptura. Verbo dei celi firmati sunt et spiritu otis eius omnis uirtus eorum. Et Saluator ait. Cū autem uenerit paraclytus: disciplina spiritus ueritatis qui de patre procedit ille de meo accipiet: quoniam ipse me glorificauit: et ueniens annunciat uobis. Et soluit totum statim interpretans dominus ostendens primum q[ua]d persona sit spiritus sanctus dicens. Ille de meo accipiet: et ut ne sicuti seruum aut creaturam aut partem potentem monstraret patrem: mox persoluit interpretans et dixit. Ideo autem uobis dixi: q[ua]d ille de meo accipiet: quia omnia quae patris sunt mea sunt. Si igitur ea quae patris eadem filii sunt: ea omnia spiritus sancti sunt. Nihil ergo in omnibus deest filio quod non ad eius attineat potestatem: nihil quod non ab eo factum sit: et eius nutu ac moderamine non regatur. Cum ergo omnium habeat potestatem filius in omnibus nihil deest omnium. Hoc igitur oium habet potestatem & spiritus sanctus: quo & filius. Sic enim dicit de spiritu sancto saluator. Ille iudicabit mundum et conuincet et docebit de peccato et de iusticia et de iudicio. De peccato quidem quod non crediderunt in me. de iusticia autem quoniam uado ad patrem meum: de iudicio autem quia princeps huius mundi iam iudicatus est. Vides ergo q[ua]d spiritus sanctus annunciat filium & docet de filio: & filius de patre & de spiritu sancto: & spiritus sanctus docet de patre & de filio. Trinitas igitur quia uera est: inenarranda est: inuisibilis est: omnipotens est. Sese predicit: sese annunciat dignanter omni creaturae uisibili & inuisibili non ualenti quidem dignanter: aut narrare aut mirari aut comprehendere aut inuestigare: aut quoadmodum est humanis eam sensibus occupare. Constat igitur infirmari hominem sanctam uenerandam q[ue] trinitatis inenarranda gloria maiestatis aut potentia. Huius igitur trinitatis narratio si excedit: quanto magis frustrabatur qui audient inter p[re]cem & filium & spiritum sanctum aut locum aut tempus aut aliquam causam humanam posse: qui non solum quid sit deus intellexerunt: sed nec quid sit homo attendere potuerunt. Nihil ergo in trinitate subitaneum: nihil nuperrimum: nihil temporale: nihil impotens: nihil maius: nihil minus: nihil inaequale. Trinitas ueneranda deprecanda: trinitas inenarranda: inuestiganda: incomprehendenda: & quod inuisibilium rerum fides est nobis: dicit apostolus. est autem fides speranda: reg[ular]is inuisibilium examinatrix. In hac testimonium me ruerunt seniores. Et iterum in euangelio. Deum nemo unquam uidit. Et iterum: spiritus ubi uult spirat: & uocem eius audiens: sed nescis unde ueniat aut quo uadat. Quod deus est spiritus dicit Petrus beatus apostolus. Ut quid mentitus es spiritu sancto Anania: Non es mentitus hominibus sed deo: non dixit patri aut filio aut spiritui sancto. Vides igitur q[ua]d deus est spiritus sanctus: & q[ua]d ubique est dicit sanctus propheta. Quo fugiam a spiritu tuo domine: aut a facie tua: quo uadam. Et q[ua]d omnia compleatur spiritus sicut filius: ait propheta. spiritus domini ipsis uult orbem terrarum. Et ita in actibus apostolorum. Haec dicit spiritus iubens separate mihi Barnabam & Paulum ad opus quod uocauit eos mittere. Et iterum apostoli: placuit spiritui sancto & nobis. Et in libro regnum dicit deus iudeis. Regnauerunt non per me neque per spiritum meum. Et in prophetis ita dominus Israel concitauit spiritum domini. Et quod habitat in homine spiritus sanctus: quoniam filius dicit & apostolus quoniam corpora uestra templum est spiritus sancti: qui habitat in uobis. Et q[ua]d omnia nouerit spiritus sanctus dicit apostolus ita. Alii datur per spiritum uerbum sapientiae. Alii uerbum scientiae in eo spiritu. Alii fides. Alii linguarum genera. Alii interpretationum in eo spiritu. Alii gubernatio. Haec autem omnia operatur unus atque id est spiritus dividens oibus sicut uult. Non dicit sicut iubet sed sicut uult: ostendens non creaturam sed uerum spiritum deo esse: & omnia posse sicut filius. Vnde statim ait apostolus. Quoadmodum nemo nouit hominem quae sunt in homine nisi spiritus hominis qui est in eo. Sic & quae sunt dei nemo nouit nisi sp[iritu]s qui deo est. Spiritus enim dei perscrutatur etiam alta dei. Vides quoadmodum omnia scientem spiritum sanctum & omnia potentem & ubique esse & omnia creasse & omnia saluare sancta nobis annunciat. Vnde & saluator in euangelio blasphemiam spiritus sancti neque in hoc neque in futuro saeculo hominibus statuit dimittendam dicens. Ideo dico uobis q[ua]d omnis blasphemia & omne peccatum dimittetur hominibus: blasphemia autem spiritus sancti neque hic neque in futuro dimittetur hominibus. Non utique dicebat blasphemiam aliam spiritus sancti iudeis: nisi hoc aut deus non erat: aut deo proprie non est. Nam inuenimus q[ua]d iudei non audent denegare spiritum: sed in scripturis sic ubique legentes aut creature accipiunt sicut angelum aut ipsum patrem existimant: & tertiam personam accipiunt: aut compositionem arbitrantur deum patrem: cum sit proprieta naturae sicut & pater. Ex his etiam spiritu altero putant eum

An in Trinitate tres hypostases

consistere & uerbo cum sit magis hoc:compositæ rei & creati q̄ ueræ diuinæ incorporeæ ac simplicis:quæ solet a iudeis hæc sic intelligi:& paganis interdum. Nobis igitur unus pater & unus filius eius uerus deus:& spiritus sanctus unus uerus deus & hi tres unum sunt:una diuinitas & una potentia & unum regnum. Sunt autem tres personæ non duæ non una:non secundum reuelationem aut collectionem aut confusionem sed semp̄ manentibus personis diuinis. Haę fides datur in baptismo ab his & remissa datur peccati:& uita æterna sine aliqua dubitatione speratur. Huic trinitati credentes uiri sancti & beati patriarchæ prophetæ apostolorum:martryes & martyri gratiam meruerunt:& spem uitæ perennis adepti sunt:& regnum cælorum hereditatiōē nō ambigua sunt sortiti.

Beati Hieronymi ad Damasum papam sc̄litantis an in trinitate tres hypostases sint confitendæ:& quibus a pud antiochiam communicare debeat.

Epistola quarta.

*Q*uoniam uetus oriens inter se populos furore collisus:indiscissam domini tunicam & desuper textam minutatim perfrustata discerpit:& christi uineam exterminant uulps:& inter lacus cōtritos qui aquam non habent difficile ubi fons signatus:& hortus ille conclusus sit possit intelligi. Ideo mihi cathedram Petri & fidem apostolico ore laudatam censui consulendam:inde nunc meæ anime postulans cibum unde olim christi uestimenta suscepi. Neq; enim tanta uastitas elementi liquentis & interiacens longitudo terrarum:me a preciosæ margaritæ potuit inquisitione prohibere. Vbiq; fuerit corpus:illuc congregātur aquilæ:profligato a sobole mala patrimonio:apud uos solos incorrupta patrum seruatur hereditas. Ibi cespite terra secundo dominici seminis puritate centenos fructus refert. Hic obruta sulcis frumenta lolium auena sq; de generant. Nunc in occidente sol iusticiæ oritur:in oriente autem lucifer ille qui ceciderat: supra sydera posuit thronum suum. Vos estis lux mundi:uos sal terræ:uos aurea uasa & argentea:hatc testacea uasa uel lignea uirgam ferream & æternum operiunt' incendum. Q uâq; igitur tui me terreat magnitudo:inuitat tamen humana. A sacerdote uīctimam salutis: a pastore præsidium ouis flagito: facessat inuidia: romani culminis recedat ambitio: cum successore piscatoris & discipulo crucis loquor. Ego nullum primum nisi christum sequens beatitudini tuæ id est cathedrae Petri cōmunione consocior: super illam petram ædificatam ecclesiam scio. Q uicūq; extra hanc domum agnum comederit: prophanus est. Siquis in arca Noe non fuerit peribit regnante diluvio. Et quia pro meis facinoribus ad eam solitudinem commigravi: quæ syriam iuncto barbariæ fine determinat: nec possum sanctum domini tot interiacentibus spatiis a sanctimonia tua semp̄ expetere. Ideo hic collegas tuos ægyptios confessores sequor:& subonerariis nauibus parua nauicula delitesco. Non noui Vitalem. Melitiū respuso: ignoro Paulinum. Q uicūq; tecum non colligit: spargit. hoc est qui christi non est: antichristi est. Nunc igitur proh dolor post Nicenam fidem: post alexandrinum iuncto pariter occidente decretum: trium hypostasim ab Arrianorū præfule Campensio: nouellum a me hoie romano nomen exigitur. Q uis quæsto ista apostoli prodiderunt? Q uis nouus magister gētium. Paulus hac dicit. Interrogemus quid tres hypostases posse arbitrētur: intelligi tres psonas subsistentes aiūt. Respōdemus nos ita credere. nō sufficit s̄esus: nomē efflagitāt: quia nescio quid ueneni in syllabis latet. clamamus si quis tres hypostases aut tria enhypostata hoc est tres subsistentes personas nō cōfiteatur: anathema sit. Et quia uocabula nō edicimus: hæretici iudicamur. Siquis aut̄ hypostasim usian intelligēs: nō tribus psonis unā hypostasim dicit alienus a christo ē: & sub hac cōfessione uobis scum pariter cauterio unionis iurimur. Discernite si placet obsecro: nō timebo tres hypostases dicere. Si iubetis: cū datur noua post nicenā fides: & similibus uerbis: cū arrianis cōfiteant̄ orthodoxi. Tota sœulariū litterarum schola nihil aliud hypostasim nisi usian nouit. Et quis rogo ore sacrilego tres substātias prædicabit? Vna est dei sola natura: quæ uera est. Ad id enim qđ subsistit nō habet aliunde: sed suū est. Cætera quæ creata sunt etiā si uidentur esse non sunt: quia aliquādo non fuerunt. & pōt rursum non esse quod non fuit. Deus solus qui æternus est: hoc est qui exordium non habet: essentia: nomen uere tenet. Iccirco & ad Moysen de rubo loquit̄. Ego sum qui sum. Et rursum: qui est, me misit. Erant utiq; tunc angelī cælū terra uel maria. Et quō cōmune nō men essentia: propriæ sibi uendicat deus? Sed quia illa sola natura est perfecta: & in tribus personis deitas una persistit: quæ et uere una natura est: quisq; tria esse hoc est tres esse hypostases id est usias dicit: sub nomine pie tatis tres naturas conatur asserere. Et si ita est: cur ab arrianis parietibus separamur perfidia copulati? Iungantur cum beatitudine tua Vrsinus: cum Ambrosio societur Auxentius. Absit hoc a romana fide: Sacrilegium tam religiosa populorum corda non hauriant. Sufficiat nobis dicere unam substantiam tres personas subsistentes perfectas: & quales: coæternas. Taceantur tres hypostases: si placet: & una teneatur. Non bona suspicionis est: cum in eodem sensu uerba dissentiunt. Sufficiat nobis memorata credulitas. Aut si rectum putatis tres hypostases cum suis interpretationibus debere nos dicere: non negamus. Sed mihi credite: uenenum sub melle latet: transfigurauit se angelus satanæ in angelum lucis. Bene interpretatur hypostasim: & cum id quod ipsi expōnunt habere me dicam: hæreticus iudicor. Q uid tam anxie unum uerbum tenet? Q uid tam sub ambiguo sermone latitant? Si sic credunt: ut interpretantur: non damno quod retinent. Si sic credo: ut ipsi sentire se simulant: permittant & mihi meis uerbis suum sensum loqui. Q uamobrem obtistor beatitudinem tuam per crucifixum mundi salutem: per homousian trinitatem: ut mihi epistolis tuis siue tacendarum siue docendarum hypostaseon detur auctoritas. Et ne forte obscuritas in quo loci dego te fallat. per baiulos litterarum ad Euagrium presbiterum: quem optime nosti dignare scripta transmittere: simul etiam cui apud Antiochiam debeat communicare significes: quia campenses cum tharsensisibus hæreticis copulantur: & nihil aliud ambiunt: q̄ ut auctoritate